TÒA ÁN NHÂN DÂN TỐI CAO

Quyết định giám đốc thẩm
Số: 02 /2021/LĐ-GĐT
Ngày 17-11-2021
V/v tranh chấp đòi bồi thường phí đào tạo

CỘNG HÒA XÃ HỘI CHỦ NGHĨA VIỆT NAM
Độc lập – Tự do – Hạnh phúc

NHÂN DANH
NƯỚC CỘNG HÒA XÃ HỘI CHỦ NGHĨA VIỆT NAM

HỘI ĐỒNG THẨM PHÁN
TÒA ÁN NHÂN DÂN TỐI CAO

- ***Thành phần Hội đồng Thẩm phán Tòa án nhân dân tối cao gồm có***:

Thẩm phán - Chủ tọa phiên tòa: Ông Trần Văn Cò;

Các Thẩm phán: - Ông Trần Hồng Hà;

- Ông Nguyễn Biên Thùy;

- Bà Đào Thị Minh Thủy;

- Ông Phạm Quốc Hưng.

- ***Thư ký phiên tòa***: Bà Lê Thị Hòa - Thư ký Tòa án nhân dân tối cao.

- ***Đại diện Viện kiểm sát nhân dân tối cao tham gia phiên tòa***: Ông Nguyễn Việt Hùng - Kiểm sát viên Viện kiểm sát nhân dân tối cao.

Ngày 17 tháng 11 năm 2021, tại trụ sở Tòa án nhân dân tối cao mở phiên tòa xét xử giám đốc thẩm vụ án lao động "Tranh chấp đòi bồi thường phí đào tạo", giữa các đương sự:

Nguyên đơn: Công ty trách nhiệm hữu hạn Vận hành kinh doanh VT

Địa chỉ: Thôn VP, xã VT, huyện Ph, tỉnh Bình Định.

Người đại diện theo pháp luật: Ông W, Tổng Giám đốc.

Người đại diện theo ủy quyền: Ông Bùi Minh N (Văn bản ủy quyền của ông W ngày 27/5/2019).

Bị đơn: Anh Ngô Xuân Q, sinh năm 1988.

Cư trú tại: Số 9/13, phố Nguyễn Th, phường Tr, quận H, thành phố Hà Nội.

NỘI DUNG VỤ ÁN:

Theo đơn khởi kiện, lời khai tại Tòa án, nguyên đơn là Công ty trách nhiệm hữu hạn Vận hành kinh doanh VT trình bày:

Ngày 30/5/2017, giữa Công ty trách nhiệm hữu hạn Vận hành kinh doanh VT và anh Ngô Xuân Q ký Hợp đồng lao động số ZDYX 041-2017 với thời hạn 03 năm, kể từ ngày 01/6/2017 đến ngày 31/5/2020.

Cùng ngày 30/5/2017, giữa Công ty trách nhiệm hữu hạn Vận hành kinh doanh VT và anh Ngô Xuân Q ký Hợp đồng đào tạo số ZDYX 041-2017, với các nội dung: Anh Q tham gia khóa đào tạo của Công ty trách nhiệm hữu hạn Vận hành kinh doanh VT thời gian từ ngày 01/8/2016 đến ngày 30/4/2017; địa điểm đào tạo: Việt Nam - Trung Quốc; kinh phí đào tạo là 461.500.000 đồng, trong đó bao gồm phí đào tạo, ăn ở, giao thông và các khoản chi phí khác trong thời gian đào tạo; anh Q phải làm việc cho Công ty trách nhiệm hữu hạn Vận hành kinh doanh VT trong thời hạn 03 năm kể từ ngày hoàn tất khóa đào tạo...

Anh Q vào làm việc tại Công ty trách nhiệm hữu hạn Vận hành kinh doanh VT từ ngày 01/6/2017.

Ngày 27/8/2017, anh Q nộp đơn xin nghỉ việc vì lý do hoàn cảnh gia đình khó khăn.

Ngày 30/9/2017, Công ty trách nhiệm hữu hạn Vận hành kinh doanh VT ban hành Quyết định số 2017-002 chấm dứt hợp đồng lao động đối với anh Q.

Ngày 15/5/2018, Công ty trách nhiệm hữu hạn Vận hành kinh doanh VT có Đơn khởi kiện yêu cầu anh Q bồi thường chi phí đào tạo với số tiền là 410.222.000 đồng (anh Q đã làm việc tại Công ty trách nhiệm hữu hạn Vận hành kinh doanh VT 04 tháng, số thời gian còn lại là 32 tháng, số tiền đền bù là: 461.500.000 đồng x 32/36 tháng = 410.222.222 đồng), với lý do: Anh Q vi phạm hợp đồng đào tạo và gây ảnh hưởng nghiêm trọng đến công việc của Công ty trách nhiệm hữu hạn Vận hành kinh doanh VT, ảnh hưởng tâm lý đối với những nhân viên được cử đi đào tạo. Trong trường hợp anh Q đồng ý hòa giải thì Công ty trách nhiệm hữu hạn Vận hành kinh doanh VT chỉ yêu cầu anh Q phải thanh toán 50% số tiền nêu trên là 205.000.000 đồng.

Bị đơn là anh Ngô Xuân Q trình bày:

Anh tốt nghiệp Thạc sỹ tại Học viện Điện lực TH, Trung Quốc, sau đó về làm việc tại Công ty hữu hạn công trình Kiểm tu Điện lực TQ. Trong quá trình làm việc anh đã hỗ trợ Công ty hữu hạn công trình Kiểm tu Điện lực TQ về việc tuyển dụng nhân lực để đưa đi đào tạo, thành lập Công ty con để điều hành ở Việt Nam. Quá trình tuyển người đi đào tạo do thiếu người nên Công ty hữu hạn công trình Kiểm tu Điện lực TQ đã bổ sung anh và một người nữa cho đủ chỗ. Tuy nhiên, khi tham gia lớp học anh hiểu mình là thành viên của bên đào tạo chứ không phải học viên. Trong các buổi lên lớp anh đã hỗ trợ rất nhiều người hiểu được bài giảng. Sau khi về Việt Nam, trong khi anh chưa thanh lý hợp đồng lao động với Công ty hữu hạn công trình Kiểm tu Điện lực TQ thì Công ty trách nhiệm hữu hạn Vận hành kinh doanh VT đã yêu cầu anh ký 01 hợp đồng đào tạo, 01 hợp đồng lao động với Công ty. Trong hoàn cảnh cần việc làm, hơn nữa anh cũng có đề nghị với Ban Giám đốc Công ty trách nhiệm hữu hạn Vận hành kinh doanh VT là sẽ không ký hợp đồng nếu yêu cầu anh phải bồi thường phí đào tạo, nhưng sau khi được Ban Giám đốc động viên anh đã ký hợp đồng. Do hoàn cảnh gia đình nên anh xin chấm dứt Hợp đồng lao động trước thời hạn. Anh không đồng ý bồi thường phí đào tạo như yêu cầu của Công ty trách nhiệm hữu hạn Vận hành kinh doanh VT.

Tại Bản án lao động sơ thẩm số 04/2018/LĐ-ST ngày 29/11/2018, Tòa án nhân dân thành phố Hà Nội đã quyết định:

Chấp nhận yêu cầu khởi kiện của Công ty TNHH Vận tải kinh doanh VT đối với anh Ngô Xuân Q về việc đòi bồi thường chi phí đào tạo.

Buộc anh Ngô Xuân Q phải có trách nhiệm trả cho Công ty TNHH Vận tải kinh doanh VT 410.222.000 đồng.

Ngoài ra, Tòa án cấp sơ thẩm còn quyết định về án phí, trách nhiệm trả tiền lãi do chậm thi hành án và quyền kháng cáo của các đương sự.

Ngày 06/12/2018, anh Ngô Xuân Q có đơn kháng cáo bản án sơ thẩm.

Tại Bản án lao động phúc thẩm số 02/2019/DS-PT ngày 18/7/2019, Tòa án nhân dân cấp cao tại Hà Nội quyết định:

Bác kháng cáo; giữ nguyên quyết định của bản án sơ thẩm.

Ngoài ra, Tòa án cấp phúc thẩm còn quyết định về án phí.

Ngày 02/8/2019, anh Ngô Xuân Q có đơn đề nghị xem xét theo thủ tục giám đốc thẩm đối với Bản án lao động phúc thẩm nêu trên.

Ngày 27/4/2021, Chánh án Tòa án nhân dân tối cao có Quyết định kháng nghị giám đốc thẩm số 02/2021/KN-LĐ kháng nghị đối với Bản án lao động phúc thẩm số 02/2019/DS-PT ngày 18/7/2019 của Tòa án nhân dân cấp cao tại Hà Nội; đề nghị Hội đồng Thẩm phán Tòa án nhân dân tối cao xét xử giám đốc thẩm, sửa Bản án lao động phúc thẩm số 02/2019/DS-PT ngày 18/7/2019 của Tòa án nhân dân cấp cao tại Hà Nội theo hướng bác yêu cầu khởi kiện của Công ty trách nhiệm hữu hạn Vận hành kinh doanh VT

Tại phiên tòa giám đốc thẩm, đại diện Viện kiểm sát nhân dân tối cao đề nghị Hội đồng Thẩm phán Tòa án nhân dân tối cao chấp nhận kháng nghị của Chánh án Tòa án nhân dân tối cao.

NHẬN ĐỊNH CỦA TÒA ÁN:

[1] Công ty trách nhiệm hữu hạn Vận hành kinh doanh VT được thành lập ngày 20/3/2017 tại Việt Nam theo mô hình công ty con của Công ty hữu hạn Công trình kiểm tu điện lực TQ (Công ty mẹ). Ngày 30/5/2017, Công ty trách nhiệm hữu hạn Vận hành kinh doanh VT và anh Ngô Xuân Q ký Hợp đồng lao động số ZDYX 041-2017 với thời hạn 3 năm (kể từ 01/6/2017 đến ngày 31/5/2020). Cùng ngày 30/5/2017, giữa Công ty trách nhiệm hữu hạn Vận hành kinh doanh VT và anh Q còn ký Hợp đồng đào tạo số ZDYX 041-2017, với thời gian đào tạo từ ngày 01/8/2016 đến ngày 30/4/2017; địa điểm đào tạo ở Việt Nam và Trung Quốc; chi phí đào tạo là 461.500.000 đồng; anh Q phải làm việc cho Công ty trách nhiệm hữu hạn Vận hành kinh doanh VT trong thời hạn 3 năm kể từ ngày hoàn tất khóa đào tạo. Ngày 27/8/2017, anh Q nộp đơn xin nghỉ việc vì lý do hoàn cảnh gia đình khó khăn. Ngày 30/9/2017, Công ty trách nhiệm hữu hạn Vận hành kinh doanh VT ban hành quyết định chấm dứt Hợp đồng lao động đối với anh Q.

[2] Ngày 15/5/2018, Công ty trách nhiệm hữu hạn Vận hành kinh doanh VT khởi kiện yêu cầu anh Q "bồi thường chi phí trong Hợp đồng đào tạo" với số tiền là 410.222.000 đồng (461.500.000 đồng x 32/36 tháng), do anh Q đã vi phạm hợp đồng đào tạo, gây ảnh hưởng nghiêm trọng đến công việc của Công ty trách

nhiệm hữu hạn Vận hành kinh doanh VT, ảnh hưởng tâm lý đối với những nhân viên được cử đi đào tạo. Như vậy, Công ty trách nhiệm hữu hạn Vận hành kinh doanh VT không tranh chấp về việc chấm dứt Hợp đồng lao động mà tranh chấp về bồi thường thiệt hại khi chấm dứt hợp đồng theo điểm b khoản 1 Điều 32 Bộ luật tố tụng dân sự.

[3] Theo khoản 3 Điều 1 Hợp đồng đào tạo số ZDYX 041-2017 ngày 30/5/2017 giữa Công ty trách nhiệm hữu hạn Vận hành kinh doanh VT với anh Q thể hiện đơn vị đào tạo là Công ty trách nhiệm hữu hạn Vận hành kinh doanh VT, thời gian đào tạo từ ngày 01/8/2016 đến ngày 30/4/2017. Như vậy, thời gian đào tạo diễn ra trước khi ký hợp đồng. Thời điểm bắt đầu đào tạo, Công ty trách nhiệm hữu hạn Vận hành kinh doanh VT chưa tồn tại mà đến ngày 20/3/2017, Công ty trách nhiệm hữu hạn Vận hành kinh doanh VT mới được thành lập. Trong khi đó, theo quy định tại khoản 1 Điều 8 của hợp đồng đào tạo thì hợp đồng có hiệu lực kể từ ngày ký (ngày 30/5/2017). Do đó, theo quy định tại Điều 117 và Điều 124 Bộ luật Dân sự năm 2015 thì đây là giao dịch dân sự giả tạo.

[4] Tòa án cấp sơ thẩm và Tòa án cấp phúc thẩm chấp nhận hiệu lực của hợp đồng đào tạo, từ đó chấp nhận yêu cầu khởi kiện của Công ty trách nhiệm hữu hạn Vận hành kinh doanh VT, buộc anh Q phải thanh toán chi phí đào tạo cho Công ty trách nhiệm hữu hạn Vận hành kinh doanh VT với số tiền 410.222.000 đồng là không có cơ sở.

Vì các lẽ trên;

QUYẾT ĐỊNH:

Căn cứ vào khoản 5 Điều 343, khoản 2 Điều 345 Bộ luật tố tụng dân sự;

1. Chấp nhận Quyết định Kháng nghị giám đốc thẩm số 02/2021/KN-LĐ ngày 27/4/2021 của Chánh án Tòa án nhân dân tối cao đối với Bản án lao động phúc thẩm số 02/2019/DS-PT ngày 18/7/2019 của Tòa án nhân dân cấp cao tại Hà Nội.

2. Sửa Bản án lao động phúc thẩm số 02/2019/DS-PT ngày 18/7/2019 của Tòa án nhân dân cấp cao tại Hà Nội; bác yêu cầu khởi kiện của Công ty trách nhiệm hữu hạn Vận hành kinh doanh VT.

Nơi nhận:
- Chánh án TANDTC (để báo cáo);
- Viện trưởng VKSNDTC (để biết);
- Viện kiểm sát nhân dân tối cao (Vụ 9- để biết);
- TAND cấp cao tại Hà Nội;
- TAND thành phố Hà Nội;
- Cục THADS thành phố Hà Nội;
- Các đương sự (theo địa chỉ trên);
- Lưu: VT, Vụ GĐKT III (02 bản), Vụ HSVA, THS.

TM. HỘI ĐỒNG THẨM PHÁN
THẨM PHÁN - CHỦ TỌA PHIÊN TÒA

Trần Văn Cò